

# รัฐธรรมนูญกับการเมืองการปกครองของไทย

## สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
- การแบ่งอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่



# รัฐธรรมนูญกับการเมืองการปกครองของไทย

## รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อพ.ศ. ๒๔๗๕ โดยได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย



นับจาก พ.ศ. ๒๔๗๕ ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญหลายฉบับ โดยฉบับล่าสุดเป็นฉบับที่ ๒๐

### ที่มาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เกิดความขัดแย้งทางการเมืองที่มีแนวโน้มรุนแรงและบานปลาย

มีสาเหตุสำคัญมาจากการมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันของคนในชาติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (คสช.) เข้าควบคุมอำนาจการปกครอง วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

มีเป้าหมายสำคัญเพื่อยุติความขัดแย้ง สร้างความสามัคคี และคืนความสุขให้แก่ประชาชนชาวไทย

กรธ. ทำการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

นายมีชัย ฤชุพันธ์ เป็นประธาน ได้ทำการร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน โดยมีเนื้อหา ๑๖ หมวด ๒๗๙ มาตรา

คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการลงประชามติ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ผลการออกเสียงประชามติ รัฐธรรมนูญผ่านความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๑๖,๘๒๐,๔๐๒ และมีผู้ไม่เห็นชอบ ๑๐,๙๒๖,๖๔๘



# ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ



ยืนยันความเป็น  
เอกราช

รับรองความเป็น  
เอกรัฐ



ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข  
ซึ่งทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล



คุ้มครองประชาชนชาวไทย  
ไม่ว่าจะมีเหล่ากำเนิดใด เพศใด  
หรือนับถือศาสนาใดอย่างเสมอกัน



คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์  
สิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทย

# รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

## อำนาจอธิปไตยแบ่งเป็น ๓ ด้าน

- การใช้ **อำนาจนิติบัญญัติ** ผ่านทางรัฐสภา
- การใช้ **อำนาจบริหาร** ผ่านทางคณะรัฐมนตรี
- การใช้ **อำนาจตุลาการ** ผ่านทางศาล

## เป้าหมายหลักของการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย

คุ้มครองสิทธิเสรีภาพและประโยชน์ของประชาชน



จำกัดขอบเขตอำนาจของแต่ละฝ่าย



ควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ  
อย่างมีประสิทธิภาพ



แผนผังการแสดงความสัมพันธ์การแบ่งแยกการใช้อำนาจการปกครอง  
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระมหากษัตริย์

ฝ่ายนิติบัญญัติ

ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายตุลาการ

รัฐสภา

คณะรัฐมนตรี

ศาล

สภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภา

นายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรี

ศาลรัฐธรรมนูญ  
ศาลยุติธรรม  
ศาลปกครอง  
ศาลทหาร

ออกกฎหมาย

บังคับใช้กฎหมาย  
เสนอร่างกฎหมาย

ตรวจสอบการออกกฎหมาย  
และการบังคับใช้กฎหมาย



# แนวทางการปฏิบัติตนตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่

ร่วมมือกับหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน  
เพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำให้ผู้อื่น  
รู้จักใช้และรักษาสิทธิของตนเอง

เคารพสิทธิของกันและกัน  
โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน  
ขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน  
และปลูกฝังแนวความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชน  
ให้แก่ชุมชนหรือสังคมตามสถานภาพและ  
บทบาทที่ตนพึงกระทำได้

ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น  
ให้ความร่วมมือในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ  
ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบ  
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

